

[Ib Thyregod.]

foretog, da vi var derovre, var jo netop dette, at man forsøgte en rokering, hvorved man anbragte de udsanerede i forskellige grupper af ejendomme gennem en bytning på længere sigt, således at en enkelt udflytning godt kunne medføre flere rokeringer og altså også flere bytninger, men således at man ikke samlede de pågældende i bestemte blokke eller i bestemte selskaber. Jeg minder også om, at det i Göteborg var sådan, at der her fungerede private selskaber og sociale selskaber ved siden af hinanden inden for de områder, hvor man nedrev ejendomme; det er klart, at der også her er mulighed for at placere udsanerede eller personer, som flyttes fra andre lejligheder på grund af udsaneredes flytning dertil inden for det private byggeri.

Disse andre muligheder er altså til stede, og derfor kan det ikke være rigtigt at hævde, at hele udvidelsen af saneringserstatningslejlighedsmængden skal ske inden for de såkaldt øremærkede lejligheder med henblik på en udvidelse af kvotaen for det sociale boligbyggeri.

Så meget om det saglige indhold af dette lovforslag; jeg vil også her gerne nævne, at boligministeren har en adgang efter lovforslagets § 40, som findes nærmere omtalt i betænkningen.

Det andet spørgsmål, som jeg mener er af væsentlig betydning, er spørgsmålet om, hvorvidt der gennem det af socialdemokratiet stillede ændringsforslag om en udvidelse af kvotaen er sket et brud på boligforliget. Det er et spørgsmål, som allerede er blevet kommenteret fra flere sider, og jeg skal blot sige om det, at boligforliget er et forlig, som indeholder en række forskellige punkter, som må ses i en indre sammenhæng, således at hvis man på ét punkt foretager ændringer, må det medføre konsekvenser på andre områder.

Må jeg i denne forbindelse nævne, at de 12.000 lejligheder, som er rentesikrede, er udtrykkelig nævnt i boligforliget, og at boligforliget vel ikke binder parterne til ikke at virke for ændringer. Det er fuldt rimeligt, at socialdemokratiet virker for ændringer med henblik på forslag inden for boligforliget, på samme måde som vi kan ønske ændringer, som vi også kan virke for. Det, som imidlertid ligger i boligforliget, er efter

vores opfattelse dette, at man ikke skal foretage ændringer i de bestemmelser, som findes i boligforliget, uden efter en udtrykkelig aftale mellem parterne.

I den foreliggende situation nævnte hr. Helge Nielsen, at ministeren havde foreslået en ændring med hensyn til tallet, og hertil vil jeg sige, som også hr. Helge Nielsen sagde, at det var tiltrådt fra partiernes side. Det er en helt anden situation, der foreligger her; her er situationen altså den, at socialdemokratiet på egen hånd, efter at det er konstateret, at de ikke kan få tilslutning i folketingsalen, stiller et ændringsforslag, som ville medføre en ændring i boligforliget. Jeg må derfor for så vidt i lighed med det, som andre har sagt, konstatere, at boligforliget ikke er overholdt, men er brudt gennem disse ændringsforslag, men skal i øvrigt ikke udtale mig nærmere om konsekvenserne heraf, blot nævne, at efter vor opfattelse er situationen denne.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om rentesikringsproblemet i relation til de 12.000 lejligheder. Jeg bør lige nævne, at der i forbindelse med denne ordning er indtrådt en naturlig fordel for de sociale boligselskaber i relation til det private byggeri, en fordel, som naturligvis navnlig gør sig gældende under det nuværende renteniveau, men som også i øvrigt gør sig gældende. Det har medført, at det sociale byggeri er blevet fremmet betydeligt, og at det private udlejningsbyggeri er stagneret bortset fra parcelhuse, eller rettere sagt er gået tilbage. Der er kommet en ulighed, selv om stillingen rent faktisk er den, at det ikke kan konstateres, at det sociale byggeri bygger bedre eller billigere end det private byggeri; jeg minder her også om vore erfaringer fra Göteborg, og jeg tror, at gennemsnitlig gør det samme sig gældende for Danmarks vedkommende, selv om der selvfølgelig kan være ydertilfælde, som jeg ikke her skal tage stilling til.

I forbindelse med disse sidste lovforslag har man i udvalget drøftet spørgsmålet om en øget medindflydelse for lejerne, specielt i det sociale byggeri. Det er et spørgsmål, som vi gentagne gange har rejst fra venstres side. Jeg ved, at man i en række boligselskaber er i gang med ændring i vedtægterne for på den måde at sikre lejerne en større indflydelse, og jeg håber, at der ved de forhandlinger,